

PROJEKTAI, PROJEKTAI .... arba karšti įspūdžiai iš šaltosios Švedijos

Gimnazija dalyvauja Tarptautiniame mainų projekte „Ilgimės gero šokolado skonio – rinkos tyrimas ir antreprenerystė“ su Švedijos Flen miesto Stenhammar pagrindine mokykla ir Prins Wilhelm gimnazija. Pažintinis vizitas į Švediją įvyko 2009m. gruodžio 7-16 d. 21 gimnazistą lydėjo projekto koordinatorė, švedų kalbos mokytoja J. Rimšaitė, mokytojos N. Čekanauskienė (projekto dalyvė) ir L. Dzidolikienė. Projektas vykdomas verslumo tema: dalyviai

tyrė potencialią ir realią švedišką šokolado rinką.

*****

Manau, visada verta kur nors išvykti. Visada smagu pasigrožėti kitomis šalimis, jų kraštovaizdžiu ir kultūra. O kodėl gi neišvykus aplankyti Švedijos? Pateikiu 5 priežastis, dėl kurių, mano manymu, verta nuvykti pasisvečiuoti į Švediją.

Švedija graži šalis. Ji tikrai nustebins savo nuostabiu kraštovaizdžiu. Ypač žiemą man Švedijoje viskas atrodo kaip iš kalėdinio atviruko. Apsnigti eglė miškai. Per pieva bėgančios stirnos. Raudonų namukų kvartalai. Švedijos sostinė Stokholmas taip pat pakeri savo grožiu. Didinga architektūra, išpuoselėtos tradicijos, kaip antai karaliaus rūmai ir karališkoji sargyba sauganti šiuos rūmus.

Niekam ne paslaptis, kad Švedija aukšto ekonominio lygio valstybė. Moderni švietimo sistema mane ypač sužavėjo. Nors gyvenome nedideliame miestelyje Flen jis savo mokykla nurungė didžiausių Lietuvos miestų mokyklas. Modernios, išpuoselėtos patalpos. Man ši mokykla buvo panaši į prekybos ir laisvalaikio centrą. Laisvas mokymosi grafikas, kuris tikriausiai labai patiktų mūsų mokyklos mokiniams. Mokinių savarankiškumo ir verslumo ugdymas. Mokykloje veikia kavinė, kurioje dirba čia besimokantis jaunimas. Dar mane labai sužavėjo, kad maistas mokykloje nemokamas, gali įsidėti, ko nori ir kiek nori. Tai bent sistema!

Trečias dalykas, kuris man paliko didelį įspūdį - tautų mišrainė Švedijoje. Labai smagu matyti bendraujančius vaikus iš Afrikos ar Azijos. Net tame pačiame miestelyje Flen galima rasti brolių lietuvių. Mes juos ir radome!

Aurelija Urbonaitė, II a klasės mokinė
(tęsinys kitame psl.)

Nuotraukose: Stokholmo senamiestis, kalėdinė mugė, Flen miesto Stenhammar pagrindinės mokyklos ir Prins Wilhelm gimnazijos pastatas, Liucijos diena, pirma diena mokykloje

Mokytoja **L.Dzidolikiėnė** atsakė konkrečiai ir aiškiai:

„Į Švediją verta vykti dėl penkių priežasčių:

1. Pamatyti kraštą, kurio krantus skalauja ta pati jūra.
2. Susipažinti ir bendrauti su naujais draugais.
3. Mokyti tolerancijos.
4. Suvokti, kad žmogus turi mokėti mažiausiai dvi užsienio kalbas.
5. Suprasti, kaip gera grįžti namo! (svarbiausia priežastis)

(atkelta iš 1 psl.)

Kalėdų papročiai čia ypač gražūs. Šventos Liucijos šventė nepakartojama. Tikras švedų kultūros perlas. Buvau pakarėta šio regiono. Vien dėl to verta ten nuvykti. Kiti kalėdiniai papročiai, kaip advento žvakučių degimas, kalėdinių sausainių ar kalėdinio gėrimo ragavimas, ypač šilti ir nuoširdūs. Kalėdos ypač laukiama šventė.

Penkta priežastis, dėl kurios vykčiau į Švediją, tai žmonės. Įdomaus stiliaus, roko besiklausantis jaunimas, visada jaunais besijaučiantys vyresnio amžiaus žmonės. Mūsų mokyklos merginos vis dejuodavo, kokie gražūs vaikinai. O jie gražūs todėl, kad nebijo eksperimentuoti ir neužsidaro savyje. Savo stiliumi ir gyvenimo būdu mus sužavėjo.

Taigi, Švedija buvo labai artima mano sielai. Norėčiau į ją sugrįžti dar ir dar. Galbūt todėl, kad sugriovėme mitą, kad Švedijoje gyvenantys žmonės šalti ir neprisirišantys. Mes jau pasiilgome savo draugų švedukų.

Aurelija Urbonaitė, Ila klasės mokinė

Nuotraukose: sūrių įmonėje; Švedijos parlamente Riksdagen; Astrid Lindgren muziejuje; prie namelio, padaryto iš tradicinių kalėdinių sausainių; Astrid Lindgren muziejuje prie Pepės Ilgakojinės arklio; paskutinis žaidimų vakaras

Tarptautinis projektas „Išsaugok gamtą ir gyvenk nekenkdamas aplinkai“

Pasibaigus rudens atostogoms, šauni Lietuvos delegacija, kurios gretose buvau ir aš, patraukė Švedijos link. Kelionė žadėjo daug naujų išpūdžių, nes tai buvo mano pirma kelionė už gimtinės ribų.

Į Švediją skridom lėktuvu. Skrydis paliko tikrai didelį įspūdį. Giotenburge mus pasitiko švedukai, kurių namuose mes apsigyvenome. Lietuvos delegacijos nariai, su nerimu palinkėję vieni kitiems sėkmės, patraukė savais keliais. Visos viešnagės metu buvau pasimetęs, nes aplink viskas buvo svetima. Tik peržengus švedų namų slenkstį, mane užplūdo tų namų jaukumas. Po trumpos ekskursijos po namus, sėdom žiūrėti futbolo rungtynių. Švedijoje futbolas populiarus, toks kaip pas mus krepšinis. Tą dieną vyko rungtynės dėl Švedijos čempionų titulo.

Kitą dieną mesėjome į mokyklą, kur susipažinau su kitais projekto dalyviais. Mokykla nemaža, turinti daug priestatų, o į kai kuriuos reikia eiti per lauką, nors atstumai nemaži. Tokios disciplinos kaip muzika, dailė, technologijos yra pilnai aprūpintos visomis priemonėmis. Po to patraukėme į miesto savivaldybės pastatą, kur turėjome pristatyti savo šalį, miestą ir mokyklą. Kaip ir prieš kiekvieną renginį aš kiek nerimavau. Tačiau į reprezentuojančių komandą įsijungusi mokytoja gelbėjo situaciją ir savo šalį pristatė labai šauniai. Po prezentacijos vyko trumpa ekskursija po miestelį. Vėliau turėjom šiek tiek laiko iki desertų vakaro.

Lapkričio 1-5 d. mūsų gimnazijos mokiniai R.Šambaras, R.Malakauskas ir mokytojos J.Burneikienė, L.Krukoniene ir J.Skinulienė lankėsi Švedijoje, Molndal mieste, tarptautinio projekto „Išsaugok gamtą ir gyvenk nekenkdamas aplinkai“ pirmajame susitikime.

Susitikimo metu buvo planuojama tolesnė projekto veikla mokyklose partnerėse 2009-2011 m. Mūsų gimnazijos atstovai pristatė mūsų šalį, miestą, gimnaziją. Jie susipažino su šalių, dalyvaujančių projekte, atstovais, aplankė projekto koordinatorių mokyklą Kvarnbyskolan.

*****

Išaušus trečiosios dienos rytui, papusryčiavom ir vėl į mokyklą. Stebėjom pamokas. Aš dalyvavau vokiečių kalbos, chemijos ir kūno kultūros pamokose. Vokiečių kalba labai skiriasi nuo man įprastos, nes jie kalba tarmiška vokiečių kalba, bet mokosi nesunkiai. Chemija šiek tiek sunkesnė. Švedukai žemesnėse klasėse truputį plačiau ir giliau mokosi kurso nei mes. Į kūno kultūros pamokas įeina šokiai. Švedukai žaidžia ne krepšinį, kaip mums įprasta, bet žolės riedulį. Pasibaigus pamokoms, važiuovome pietauti su miesto meru. Visas maistas buvo užaugintas rezidenciją supančiame sode. Papietavom, pasišnekučiavom. Pietų laikas labai greitai praėjo.

Ketvirtąją mūsų viešnagės dieną mes aplankėm didžiausią Skandinavijos šalyse mokslo centrą. Ten išvydome išpūdingus vandens pasaulio gyventojus, atogrąžų mišką su visais jam būdingais gyvūnais. Šiame centre turėjom dvi inscenuotas paskaitas, kurios skirtos jauniems lankytojams. Žinoma, nebuvom labai sužavėti, kad su mumis elgėsi kaip su vaikais. Gavę laisvo laiko mokslo centre, mes viską dar kartą apžiūrėjome, tik šįkart viską įdėmiau, tačiau jo nepakako visų eksponatų nuosekliam apžiūrėjimui. Palikę šį daug išpūdžių palikusį pastatą, mes pasukome miesto centro link, kur praleidom laiką iki atsisveikinimo vakarienės.

Švedijos žmonės man paliko tikrai įspūdį. Jie tolerantiški, draugiški.

Visur gerai, bet Lietuvoj geriausia.

Rokas Malakauskas, IVb klasės mokinys

Ar susimąstei kada, **kas tave supa mokykloj** ? Tai ne tik skaičiai, teoremos, formulės, taškai, kableliai, sakiniai, peraugantys į ilgus rašinius, istoriniai faktai, grandininės reakcijos... Taip, dar ir geranoriški bei reiklūs mokytojai. Taip pat labai svarbi mokyklos gyvenimo dalis - draugai. Nuo žemesniųjų klasių brandinta vertybė – **draugyste** - džiaugiasi mūsų gimnazijos IVa klasė.

„Kartu mes statome svajonių pilis, kartu praleistas laikas yra puikus, mūsų veiduose nestinga šypsenu, todėl mes galime vadintis tikrais draugais.“ (A.Traskauskaitė, IVa klasė)

*****

Metai baigiasi ...

Vėl gruodis, susikaupimo ir rimties mėnuo. Galbūt jau senai pamiršta, kad jis toks, juk visi skubame, perkame dovanas, nesigrežiodami lekiame namo sušilti. O iš tiesų juk retas suprantame, kad tai paskutinis mėnuo metuose, kada galime susumuoti viską, ką gera padarėme, ko pasiekėme, ką praradome... Galime įvertinti ne tik kitų, bet ir savo nuopelnus.

Svarbiausia galime pasidžiaugti, juk jau savaitė, kaip sninga! Retai žiema mus pradžiugina sniegu, o dabar prieš pat Kalėdas jo sulaukėme. Ir kaip smagu vakare, kai sninga, skubant namo bent minutei sustoti ir pažiūrėti kokios gražios snaigės leidžiasi žemyn... Juk paprastume ir slypi stebuklas...

Miglė Račkauskaitė, III e klasė

*Sensta rogutės palėpėj,
Kiek daug prisiminimų man jos sukėlė...
Girgžda pamirštas balsas –
Seniai girdėtas šis garsas.
Snaigės kutena man veidą-
Štai su vaikais vėl kopiu į kalną.
... Išsitepė sniegas,
Ypač baltas jis buvo šiandieną –
Taip gera tik per dvidešimt penktą dieną!*

*Šalta tyli dama ,
Jos vardas juk - žiema.
Vėsta delnas, pilnas sniego,
Skamba varvekliai –
Kaip miela!
Bėkim per pusnis aukštas,
Pajust žiemos dvasių – šito pakaks.
O namie laukia šilta arbata
Ir dar kai kas po egle...*

Greta Jankauskytė, Ic klasė

LINKSMŲ KALĖDŲ IR METŲ GERŲ ! LINKSMŲ KALĖDŲ IR METŲ GERŲ ! LINKSMŲ KALĖDŲ IR METŲ GERŲ !

Kalėdų seneliu tiki visi: ir vaikai, ir suaugę. Tai įrodo ir mokytojų prašymai Kalėdų seneliui. Todėl šį kartą atskirai neskirstėme mokinių ir mokytojų laiškų.

„ **Kalėdų Seneli, atnešk (ar atvežk)** sniego ir šalčio (*šalčio ribas reikėjo nurodyti- red.past.*) ; balto Kalėdų džiauksmo, vaikiško tyrumo ir naivumo, tikėjimo stebuklais ir norų išsipildymo; skanios arbatos į valgyklą; kuo daugiau spindinčių vaikų šypsenų, pasitikėjimo savo jėgomis, sėkmės; daug dovanų, kurios suteiktų džiauksmo, meilės, juoko ir laimės žmonių širdyse; didžiulę Naujų metų šventę, daug draugų ir geros nuotaikos; gerų pažymių, ilgų pertraukų ir smagių pamokų; daug saldinių, šiltą megztinį ir šiltas pirštines; mandarinų ir šokolado; telefoną (jei šiais metais esi turtingas)....

Kalėdų Seneli, nepamiršk išsivežti ir užšaldyti gilioje Šiaurėje visus mano gautus dvejetukus, blogas mintis, chaosą galvoje ir .. kai kuriuos mokytojus (*matosi, kad šis pilietis tikrai turi daug blogų minčių- red.past.*); blogą nuotaiką ir liūdesį, didelę saują blogio; tėvus ... bet tik gruodžio 31d. - sausio 1d. (*taip ir Kalėdų senį galima išgąsdinti- red.past.*); nuovargį, nesusikalbėjimą, didįjį visko nenorėjimą ir nepasitenkinimą; šaltį valgykloje; nuoskaudas, nesėkmes, nemotyvuotus svaichiojimus; pandemiją ir sezoninį gripą...“

* * * * *

Tradicinė lietuviška „Kūčia“

Nuo senų senovės ant kūčių stalo pagrindinis valgis buvo kūčia (kutia, kutinys, kūtelė), gaminamas iš kviečių grūdų, kai kuriose Lietuvos vietose iš grucės (perlinių kruopų), dar anksčiau iš kviečių, pupų, žirnių ar miežių, aguonų, pasaldintų medumi ir skirtas pavaišinti į puotą pakviestoms protėvių vėlėms. Tai aukos patiekalas, dažniausiai valgomas pačių aukotojų. Ankstyviausias šaltinis, kuriame buvo paminėtos lietuvių švenčiamos Kūčios, tai Volfenbiutelio Postilė – prie 1573 m. sudarytas lietuviškų pamokslų rinkinys, XIX a. pabaigoje surastas Vokietijoje, Volfenbiutelio miesto bibliotekoje. Šaltinyje kalbama apie tai, kad lietuviai buria "su kūčiomis, su žirniais, kviečiais, maišytais su medumi, norėdami apsiginti nuo velnių ir perkūno". Kviečiai ir žirniai – labai svarbi Kūčios sudėtinė dalis. **Kalėdos** – tai bažnytinė šventė, o **Kūčios** – namų šventė, tiksliau net ne šventė, o pasiruošimas šventam vakarui, ritualinei vakarienei, kurios svarbiausias patiekalas yra "kūčia".

Patarimai ateinantiems metams

Nutukusiam. Geriausias būdas suliesėti yra toks: reikia 2 kg žirnių išberti pro penkto aukšto langą, o po to juos vėl surinkti. Pratimą kartoti kasdien.

Keleiviui ir bijančiam gripo. Jei nori nestumdomas ir laisvai važiuoti visuomeniniu transportu, prieš įsėdamas, pakramtyk česnako.

Sergančiam nemiga. Palauk rudens, po to išgerk musmirių sultinio su apyniais. Miegosi kaip užmuštas.

Norint, kad tavęs **nesusemtų policija**, reikia nešokinėti iš 12 aukšto.

Jei tavo automobilis neužsiveda, tai patikrinkite, ar tai iš viso tavo automobilis.

Įsijovus pirštą. Reikia paskambinti į polikliniką ir pasakyti, kad gali duoti kraujo.

Norinčiam būti „rėmu“. Reikia valgyti daug mielių, sumaišytų su cemento milteliais. Tuomet raumenys greit iškils ir sukietės. Kasdien ryte ir vakare užmaišyk 2 kg mielių ir 2 kg cemento, įpilk 200 mg vandens, ir valgyk su arbatiniu šaukšteliu. Pamatysi!

Pastebėjusiems mėlynas dėmes ant savo kūno. Reikia plauti tą vietą vandeniu su muilu. Vėliau aprišti. Jei dėmės neišnyks, vadinasi, tai mėlynės.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR METŲ GERŲ ! LINKSMŲ KALĖDŲ IR METŲ GERŲ ! LINKSMŲ KALĖDŲ IR METŲ GERŲ !